

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори МДТ «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав»
профессор: М.Р. Курбонзода

ХУЛОСАИ

**кафедраи таърихи халқи тоҷики Муассисаи давлатии таълимии
«Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав»**

Диссертатсияи Садбарги Исо дар мавзӯи «Таҷрибаи таърихии муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.02 - таърихи ватанӣ дар кафедраи таърихи халқи тоҷики МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» ба анҷом расонида шудааст.

Садбарги Исо бо фармони ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 18.02.2021 таҳти №60-фа унвонҷӯи кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав қабул карда шудааст.

Мавзӯи диссертатсияи Садбарги Исо дар ҷаласаи Шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 26.01.2021, №6 баррасӣ ва тасдиқ гардида, роҳбари илмӣ – номзади илмҳои таърих, дотсенти кафедраи таърихи умумӣ ва фарҳангшиносии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, Алимов Давлаталӣ Халилович таъйин гардидааст.

Садбарги Исо имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз фанҳои забони хориҷӣ (англисӣ) 4 (хуб) аз 17.06.2021, таърих ва фалсафаи илм 5 (аъло) аз 29.06.2022 ва имтиҳони номзадӣ аз рӯйи ихтисоси (07.00.02. – таърихи ватанӣ (илмҳои таърих) – Таърихи халқи тоҷик 5 (аъло) аз 24.10.2024 супоридааст.

Садбарги Исо соли 2014 Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусравро бо ихтисоси таърих ва ҳуқуқ (бакалавр) бо дипломи аъло ва соли 2019 магистри илмҳои таърих бо ихтисоси таърих ва ҳуқуқро бо дипломи аъло хатм намудааст.

Роҳбари илмӣ доктори илмҳои таърих, профессор Алимов Давлаталӣ Халилович буда, ба ҳайси мудири кафедраи таърихи умумии МДТ «ДДБ ба номи Носири Хусрав» фаъолият менамояд.

Дар муҳокимаи рисола дар маҷлиси кафедраи таърихи халқи тоҷики МДТ «ДДБ ба номи Носири Хусрав», инчунин ба таври маҷозӣ Набизода Ваҳҳоб Машраф, доктори илмҳои таърих, профессори кафедраи таърихи халқи тоҷики МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» ва Шарипов Шавкат, номади илмҳои таърих, дотсенти кафедраи таърихи халқи тоҷики МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» иштирок намуданд. Аз ҷаласаи кафедраи таърихи халқи тоҷики МДТ «ДДБ ба номи Носири Хусрав» аз 20 феввали соли 2025 протоколи № 8 хулосаи зерин бароварда шуд:

Баҳо ба рисолаи унвонҷӯ.

Диссертатсияи Садбарги Исо дар мавзӯи «Таҷрибаи таърихии муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991)» ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ буда, вазифаҳои дар назди муҳаққиқ гузошташуда пурра ҳалли худро ёфтаанд.

Иштироки шахсии унвонҷӯӣ дар гирифтани натиҷаҳо, ки дар диссертатсия пешниҳод кардааст.

Диссертатсия бо услуби илмӣ навишта шуда, дар он мақсад ва вазифаҳои илмӣ иҷро гардида, андешаҳои илмӣ, коркарди назариявӣ методологӣ аз ҷониби муаллиф мустақилона баён ва натиҷагирӣ гардида, пешниҳод ва хулосаҳо асоснок шуда, диссертатсия таҳқиқоти мустақилонаи унвонҷӯ ба ҳисоб меравад.

Дарачаи таҳқиқоти анҷом додашуда.

Рисолаи мазкури диссертатсионӣ дар асоси омӯзиш ва таҳлили маводи бойғониҳои ҳизбӣ ва давлатии ҷумҳурӣ, дастовардҳои таърихнигорӣ ва ёддоштҳои иштирокчиёни маъракаи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорами вилояти Кӯлоб дар солҳои шуравӣ анҷом дода шудааст. Дар таърихнигории Тоҷикистон ин мавзӯ қисман ва дар бобҳои алоҳида ҳангоми инъикоси масъалаи муҳоҷиркунӣ дар кишвар баррасӣ шудааст: аз ҷумла дар асарҳои бунёдӣ, маҷмуаҳо асарҳои инфиродӣ ва мақолаҳои илмӣ.

Ба масъалаи таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон бениҳоят кам таҳқиқотҳои таърихнигорон ва иқтисодчиёни ватаниву хориҷӣ бахшида шудааст. Ба таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон, хусусиятҳои амалӣ намудани маъракаи муҳоҷират асарҳои чунин сиёсатмадорон ва муҳаққиқон, ба монанди Р.А. Абулҳаев, Х.М. Саидмуродов, Ф.Абдурашитов, М. Ҳамроев, Т.М. Муҳамедов, С.З. Мирошниченко, А. Аҳмедов, С.И. Ҷураев, Қурбонова Ҳ.Ҷ., Бозоров Қ.Ҷ. ва дигарон бахшида шудаанд.

Дар таҳқиқоти М. Ҳамроев бо номи «Фаъолияти Ҳизби Коммунистӣ дар роҳи тараққӣ додани ирригатсияи Тоҷикистон (солҳои 1924-1938)» ҷолиб буда, ёдоварии он ба мавқеъ мебошад, ки дар ин рисолаи илмӣ масъалаҳои муҳоҷират, обёрии заминҳои навқорам ва сохтани иншоотҳои ирригатсионии Тоҷикистон дар солҳои 20-30-юми асри XX мавриди баррасӣ қарор дода шудааст. Дар он фаъолияти серсоҳаи ташкилотҳои ҳизбии ҷумҳурӣ умуман дар сохтмони хоҷагии об ва хоҷагии қишлоқ дар давраи муайян таҳқиқ карда шудааст. Вилояти Кӯлоб, дар асари М. Ҳамроев, дар шароити умумии ҷумҳурӣ ба назар гирифта шудааст. Хусусиятҳои минтақа аз рӯи масъалаҳо мавриди баррасӣ қарор дода намешаванд.

Дар як қатор таҳқиқотҳои донишмандон ва муҳаққиқони гуногуни тоҷик дар солҳои мухталиф ва хусусан солҳои сиёсати асосӣ ба масъалаҳои муҳоҷират, азхудкунии заминҳои навқорам ва амсоли инҳо дар навишта ва мақолаҳои хеш манотиқи мухталифи кишварро ба риштаи баррасӣ ва таҳқиқ кашидаанд. Гуфтан ба маврид аст, ки ин навиштаҳо бештар хислати фанӣ ва иқтисодӣ доранд. Ин корхоро метавон ба таҳқиқотҳое, ки солҳои 1924 – 1960 дар заминаи кӯчондани аҳоли ва таъсиси иншоотҳои обёрӣ ва ё ирригатсионӣ дар аҳди Шуравӣ роҷеъ ба Осиёи Миёна анҷом дода шуда буданд мутааллиқ донишмандагон лозим аст. Дар ин самт метавон таҳқиқотҳои Т.М. Муҳамедов, С.З. Мирошниченко, А. Аҳмедов, С.И. Чураевро махсусан қайд намуд.

Дар як қатор таҳқиқотҳо масъалаҳои муҳоҷират, азхудкунии заминҳои навқорам дар ҷумҳурии мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шуданд.

Дар ин самт асарҳои Абулҳаев Р.А. “Рушди ирригатсия ва азхудкунии заминҳои навқорам (солҳои 1946-1960)” (Развитие ирригации и освоение новых земель в Таджикистане (1946-1960 гг.)), Абдурашитов Ф.М. “Таҷрибаи таърихӣ сиёсати муҳоҷиркунонӣ дар Тоҷикистон (солҳои 1924-1990)” (Исторический опыт переселенческой политики в Таджикистане (1924–1990гг.)) мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шудаанд.

Дар ҷумҳурии як қатор корҳо рӯи ҷоп омаданд, ки дар онҳо вазъияти таърихӣ муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби дар давраи ҷанг ва давраи пас аз ҷанг мавриди баррасӣ қарор дода шудаанд. Дар ин таҳқиқотҳо нишон дода шудааст, ки ба вазъияти мураккаби иқтисодӣ нигоҳ накарда, муҳоҷирати аҳоли идома ёфт.

Дар як қатор таҳқиқотҳо ба таври дақиқ раванди таърихӣ муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар яке аз вилоятҳои кишвар дар давраи пеш аз ҷанг баён гардидаанд. Дар ин самт метавон корҳои таҳқиқотӣ Бельков Н., Филатов С., Моисеев Ф., Ҳамроев М., Рикунев М.В., Тромбачев С.П. ва дигаронро махсусан қайд намуд.

Баррасии мухтасари сарчашмаҳои дар кори диссертатсионӣ истифодашуда итминон медиҳад, ки дар ин мавзӯ дар кишвар сарчашмаҳои арзишманд ҷамъ шудаанд, ки ба мо имкон доданд, ки ҳадаф ва вазифаҳои тадқиқотро ҳал кунем. Дар ин кор мо ба доираи васеъ ва гуногуни манбаъҳо таъя мекардем, ки аз рӯи аҳамият ба андозае таҳлил карда шуданд, баъзеи онҳо (асосан маводи бӯгонӣ) бори аввал ба гардиши илмӣ ворид карда шуданд.

Тадқиқоти мазкур аввалин кӯшиши таҳлили ҳамаҷонибаи раванди омӯзиши таърихи муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон буда, на танҳо бо мақсади муайян намудани дараҷаи омӯзиши он аз ҷиҳати таърихӣ, балки ба хоҳири таъйини аҳамияти маводи таърихи дар инъикоси масъалаҳои давраи шуравии таърихи халқи тоҷик равона шудааст. Ин муносибат барои муайян кардани самтҳои афзалиятноки рушди муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар минтақаҳои Тоҷикистон дар оянда мусоидат мекунад.

Бо назардошти гуфтаҳои боло ва аҳамияти амалии мавзӯи баррасишавандаро ба назар гирифта, муаллиф кӯшиш кард, ки проблемаро муфасссалтар нишон диҳад.

Мақсади таҳқиқот. Мақсади таҳқиқоти мазкур аз таҳқиқ ва таҳлили таърихи муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991), аз ҷамъбасти далелҳо оид ба муҳочиркунонии ҷумҳурӣ дар ин давра иборатанд.

Дар асоси мақсади гузошташуда, дар таҳқиқоти диссертатсионӣ **вазифаҳои зерин** ҳал карда шуданд:

- таҳлили масоили марбут ба муҳочират дар дохили вилоят ва мушаххас намудани масъалаи обёрии заминҳои боири вилоят ва хусусиятҳои муҳочиркунӣ ва обёрии заминҳои ин минтақа:

- мушаххас намудани иллату омилҳои муҳочират дар дохили вилоят,

шодоб намудани заминҳои боир ва дар ин замина баррасии вазъи иҷтимоӣ ва иқтисодии вилоят дар байни солҳои 1924 ва 1991;

- таҳлил ва аниқ кардани аҳамияти муҳоҷирати дохиливилоятӣ ва умуман муҳоҷирати дохилиҷумҳуриявӣ дар вилояти Кӯлоб;

- нишон додани ҳаракати муҳоҷират дар дохили вилоят ва шодоб намудани заминҳои боир;

- таъсири ин равандҳо ба вазъияти иқтисодӣ ва иҷтимоӣ мамлакат;

- роҳандозии воҳидҳои нави кишоварзӣ дар минтақа ва ҷалби аҳолии муҳоҷиршуда ба корҳои кишварзӣ дар воҳидҳо ва хоҷагиҳои навтаъсиси кишоварзӣ дар минтақа;

- дарчу муанакиси раванди дигаргуниҳо дар вилоят ва фатҳи заминҳои нави боир;

- шарҳу тавзеҳи масоили такмили ихтисоси мутахассисини ба ин минтақа барои кор ҷалб карда шуда;

- пас аз анҷоми тадқиқот пешниҳод ва ироаи як қатор тавсияҳо бобати касби таҷрибаи пешқадам ва дар сурати ниёз татбиқи он дар маконҳои дигари мамлакат.

Объекти таҳқиқот таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991) ва ошкор намудани асосҳо, заминаҳои ташаккул ва раванди ҷараёни муҳоҷират, инчунин азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоб ба ҳисоб меравад.

Навоварии илмӣ рисола. Ба унсурҳои навгонии илмӣ, ки дар таҳқиқоти диссертатсионӣ таҷассум гардида ба ҳимоя пешниҳод карда мешаванд, ҷанбаҳои зерин дохил мешаванд:

- мавзуи диссертатсия, амалан нахустин кори илмӣ махсус, дар таърихнигории ватанӣ бахшида ба таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии

заминҳои навкорам дар минтақаҳои Тоҷикистон ба ҳисоб меравад;

- марҳалаҳои асосии тадқиқот оиди таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон дар солҳои 1924-1991;

- таърих ва самтҳои асосии таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон, дар солҳои шуравӣ;

- дар тадқиқот маълумоти сарчашмаҳои нодир доир ба таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон истифода шудаанд;

- комёбиҳои назарраси таҳқиқоти таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон;

- лаҳзаҳои норавшан ва камтаҳқиқшудаи таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон мукамалтар таҳқиқ шуда, хулосаҳо ва тавсияҳои амалӣ барои таҳқиқи омӯзиши минбаъдаи мавзуи мазкур пешниҳод шудаанд;

- дар рисола дар пояи ақидаҳо ва андешаҳои концептуалии муҳаққиқони маъруф саҳми муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навкорам дар вилояти Кӯлоби Тоҷикистон дар ташаккул ва рушди иқтисодии Тоҷикистон асоснок карда шудааст.

Пойгоҳи сарчашмаҳои таҳқиқотро маводҳои Бойгонии марказии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон – ҳазинаҳои 2, 3, 17, 20, 229, 288, 297, 1566, Бойгонии давлатии таърихи навтарини Ҷумҳурии Тоҷикистон – ҳазинаҳои 1,3, 187, 4414, ва Бойгонии давлатии вилояти Хатлон дар шаҳри Кӯлоб ҳазинаҳои 27, 124, 226, 229, Бойгонии Вазорати мелиоратсия ва хоҷагии оби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳазинаи 27 ташкил медиҳанд. Дар қараёни таҳқиқот ҳуҷҷатҳои меёри ва ҳуқуқӣ, қарорҳои ҳукумати

давлати шуравӣ оид ба таърихи муҳочират дар кишвар, маълумоти оморӣ, аз ҷумла “Народное хозяйство Таджикской ССР”, “Статистический ежегодник Республики Таджикистан” ва ғайра истифода карда шуд. Ғайр аз он маводҳои ҳисоботии бойгонии идораҳои муҳочират, маводҳои конференсияҳо, симпозиумҳо ва семинарҳои илмӣ, автореферат ва диссертатсияҳо оид ба масъалаи таҳқиқшаванда мавриди истифода қарор дода шудаанд.

Саҳми шахсии доктарабон дарёфти дараҷаи илмӣ дар он аст, ки ӯ бевосита аз сарчашмаҳои муътамад истифода карда, бо тақвия ба маводи бойгонӣ масъалаҳои муҳими таҳқиқотро муайян намудааст. Бунёд ва мукамал намудани таърихи муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991) дар ҷумҳурӣ муайян карда, мавриди омӯзиш ва таҳлили илмӣ қарор додааст. Яке аз дастовардҳои таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки дар он ба таври маҷмӯавӣ бартарӣ ва камбудии сиёсати муҳочиркунонро дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон ошкор шудааст. Вазъияти муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода шудааст.

Алоқамандии мавзӯи рисолаи илмӣ бо интиҳоби ихтисос. Диссертатсияи Садбарги Исо дар мавзӯи «Таҷрибаи таърихии муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.02 – таърихи ватанӣ иҷро гардида, ба талаботи Низомномаи намунавии КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба навиштани диссертатсияҳои номзадӣ мувофиқат менамояд.

Таъбиқи натиҷаҳои илмӣ рисола. Таҳқиқоти мазкур натиҷаи ғайриҷидди чандинсола буда, мазмуну мундариҷаи онро 6 мақолае, ки дар маҷаллаҳои тақрибшавандаи КОА Вазорати маориф ва илми Федератсияи

Россия ва КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд, инъикос мекунанд.

Натиҷаи таҳқиқоти илмӣ дар конференсияҳои солонаи ҳайати профессорону омӯзгорони ДДБ ба номи Носири Хусрав ва дар маводҳои конференсияҳои илмии ҷумҳуриявӣ мунташир гардидаанд. Дар ин мақолаҳои илмӣ таҳлилҳои илмӣ муаллиф роҷеъ ба таърихи муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар яке аз вилоятҳои ҷумҳуриӣ дар солҳои 1924-1991 маълумоти нодир додаанд.

МУҚАРРАРОТИ АСОСӢ ВА ХУЛОСАҲОИ ДИССЕРТАТСИЯ ДАР ИНТИШОРОТИ ЗЕРИНИ МУАЛЛИФ ИНЪИКОС ЁФТААҲД:

- 1. Мақолаҳое, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва КОА-и Федератсияи Россия нашр шудаанд:**

[1-М]. Садбарги Исо. Социально-бытовые и культурные изменения в жизни покорителей целины / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Вестник Таджикского национального университета. Серия общественных наук. – №8. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума. – ISSN 2074-1847, 2021 – С.40-48.

[2-М]. Садбарги Исо. Ҷалби маҷбурии сокинони ноҳияҳои кӯҳӣ ва наздиқӯҳӣ ба ноҳияҳои навтаъсиси вилояти Кӯлоб (с.1940-1960) / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Паёми ДМТ. – №11. – Ҷ.2. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума. – ISSN 2074-1847, 2023 – С.62-67.

[3-М]. Садбарги Исо. Таъсис додани хоҷагиҳои муҳоҷиршуда дар вилояти Кӯлоб дар солҳои 20-80-уми асри XX / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Паёми ДМТ. – №12. – Ҷ.2. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума. – ISSN 2074-1847, 2023 – С.50-54.

[4-М]. Садбарги Исо. Таърихи муҳоҷиркунӣ аз ноҳияҳои қӯҳӣ ва наздиқӯҳии вилояти Кӯлоб ба мавзӯҳои водии минтақа / Садбарги Исо //

Паёми ДМТ. – №5. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума. – ISSN 2074-1847, 2024 – С.68-72.

[5-М]. Садбарги Исо. Зарурати таърихӣ амалӣ гардидани чорабиниҳои муҳочиршавӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоб / Садбарги Исо // Паёми ДМТ. – №6. – Қ.1. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума. – ISSN 2074-1847, 2024. – С.51-56.

[6-М]. Садбарги Исо. Зарурияти таърихӣ тайёр кардани мутахассисони хоҷагии қишлоқ барои вилояти Кӯлоби Тоҷикистон (солҳои 1930 - 1950) // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ (Наشريяи ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ). – № 2 (109). – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума. – ISSN 2074-1847, 2024. – С.247-251.

2. Мақолаҳои, ки дар конференсияҳо ва симпозиумҳо ҷоп гардидаанд:

[7-М]. Садбарги Исо. Освещение проблемы ирригации и освоения целинных земель центральных и южных районов Таджикистана в исторических трудах отечественных ученых (60-80-е годы XX века) / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Маводи конфронси илмӣ-назариявӣ ҷумҳуриявӣ таҳти унвони “Нақши Қаҳрамони Тоҷикистон Шириншоҳ Шохтемур дар таҳкими давлатдории миллӣ”, ДАТ ба номи Шириншоҳ Шохтемур, ш. Душанбе. – 2018. – 9-10 февр. – С.265-272.

[8-М]. Садбарги Исо. Анализ состояние и строительство Кызылсу-Яхсуйской и Пархоро-Чубекской оросительных систем (20-е-60-е гг. XX в.) / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Материалы научно-теоретической международной конференции “Роль и значение наследия Абубакра Мухаммада Ибн Закарийа Ар-Рази для средневекового мира и современной цивилизации”, КТГУ им. Носира Хусрава, г. Курган-Тюбе. – 2016. – 19 нояб. – С.273-277.

[9-М]. Садбарги Исо. Вклад Джаббора Расулова в развитии мелиорации, ирригации и освоении новых земель центральных и южных районов Таджикистана (1961-1982 гг.) / Садбарги Исо // Вестник КТГУ им. Носира Хусрава. Серия общественных наук. – 2017. – №1/1(43). – С.50-61.

[10-М]. Садбарги Исо. Патриотизм таджиков при строительстве Пархаро-Чубекской оросительной системы / Садбарги Исо, Наботов Ф.С. // Материалы международной научно-практической конференции “Использование краеведческих материалов как способ воспитания национальной гордости и любви к Родине в процессе исследования и изучение учебных предметов в средних общеобразовательных школах и высших учебных заведениях”, БГУ им. Носира Хусрава, г. Бохтар. – 2018. – 19-20 окт. – С.169-180.

[11-М]. Садбарги Исо. Развитие строительства Пархаро-Чубекской оросительной системы и ее народно-хозяйственное значение / Садбарги Исо // Вестник БГУ им. Носира Хусрава. Серия общественных наук. – 2019. – №3/3(67). – С.64-71.

[12-М]. Садбарги Исо. Аҳамияти иқтисодиву сиёсии шабакаи обёрии Фархору Чӯбек / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Маводи конференсияи факултети илмӣ-назариявӣ зери унвони “Қавонон ва пешрафти илмию техникӣ” бахшида ба 22-солагии Ваҳдати миллӣ ва Рӯзи қавонони Тоҷикистон, факултети таърих ва ҳуқуқи ДДБ ба номи Носири Хусрав, ш. Бохтар. – 2019. – 23 май. – С.49-54.

[13-М]. Садбарги Исо. Осуществление переселенческих мероприятий и освоение новых земель в Кулябской зоне Хатлонской области / Садбарги Исо // Вестник БГУ им. Носира Хусрава. Серия общественных наук. – 2020. – №3/3(67). – С.51-57.

[14-М]. Садбарги Исо. Историческое значение строительства Пархаро-Чубекской оросительной системы / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Материалы научно-практической международной конференции “V – е Артурчевские чтения”, посвященной «Актуальным вопросам филологических, социально-гуманитарных и естественных наук в современное время», 4-6 июля 2023 г. в Таджикском педагогическом институте в г. Пенджикент. – С.702-708.

[15-М]. Садбарги Исо. Вклад Бубнова М.А. в исследования горных регионов Таджикистана / Садбарги Исо, Абдуназарова М.Х. // Международный научно-практический журнал «Endless Light in Science» Международного исследовательского центра «Endless Light in Science», 25.06.2023. – С.1020-1024.

[16-М]. Садбарги Исо. Культурно-бытовые условия переселенческих хозяйств / Садбарги Исо, Алимов Д.Х. // Международный научно-практический журнал «Endless Light in Science» Международного исследовательского центра «Endless Light in Science». – 2024. – 26 февр. – С.175-184.

[17-М]. Садбарги Исо. Натиҷаҳои таърихӣ муҳоҷиркунӣ ба ноҳияҳои ҷануби Тоҷикистон (солҳои 20-30-юми асри XX) / Садбарги Исо, Ирматова Ш. // Международный научно-практический журнал «Endless Light in Science» Международного исследовательского центра «Endless Light in Science». – 2024. – 26 февр. – С.170-175.

[18-М]. Садбарги Исо. Аз таърихи муҳоҷиркунӣ аз ноҳияҳои куҳӣ ва наздикуҳӣи вилояти Кӯлоб ба мавзеҳои водии минтақа / Садбарги Исо // Маводи Анҷумани илмӣ-амалии байналмиллалии “Хонишҳои VI – уми Артуҷ” бахшида ба “Масоили мубрами илмҳои педагогӣ, иҷтимоӣ-гуманитарӣ ва фанҳои дақиқ дар замони муосир”, 4-6 июли соли 2024 дар Донишқадаи омӯзгорӣи Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент. Ҷилди II. – С.199-206.

Ҷаласай кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав қарор мекунад:

1. Диссертатсияи унвонҷӯ Садбарги Исо дар мавзӯи «Таҷрибаи таърихӣ муҳоҷиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991)»барои дарёфти дараҷаи илмӣи номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.02- таърихи ватанӣ чун кори илмӣ-тахассусӣ иҷро гардида, ба талаботи Низомномаи КОА-и

назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, №295, аз 26.06.2023 оид ба дарёфти дараҷаи илмӣ ҷавобгӯ мебошад.

2. Диссертатсияи унвонҷӯ Садбарги Исо дар мавзуи «Таҷрибаи таърихӣ муҳочиркунӣ ва азхудкунии заминҳои навқорам дар вилояти Кӯлоби ҶШС Тоҷикистон (солҳои 1924-1991)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.02- таърихи ватанӣ барои ҳимоя пешниҳод гардад.

Хулосаи мазкур дар ҷаласаи кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав қабул карда шуд. Дар ҷаласа 16 нафар иштирок намуданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ:

«Тарафдор» - 16 нафар;

«Зид» - нест;

«Бетараф» - нест.

Қарор яқдилона қабул гардид. Протоколи №8 аз 20 феввали соли 2025.

Раисикунанда:

н.и.т., мудири кафедраи таърихи

халқи тоҷики ДДБ ба номи Носири Хусрав

Котиб:

ассистенти кафедраи таърихи

халқи тоҷики ДДБ ба номи Носири Хусрав

Имзоҳои Мирзоев Ғ.Ш. ва Қурбонова М. - ро

тасдиқ мекунам:

Сардори ШК ва КМ МДТ «ДДБ

ба номи Носири Хусрав»

Мирзоев Ғ.Ш.

Қурбонова М.

Исозода Т.И.

Нишонӣ: 735140, ш. Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67,
Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав,
тел.: 2-23-64, 2-22-53, www.ktsu.tj,
почтаи электронӣ: btsu78@mail.ru